

Van der Vlies

Met deze aanpassing zijn wij er nog niet. In de toekomst zal nog hard moeten worden gewerkt aan de verbetering van de WSW. Met de huidige wetwijziging worden de echte problemen van de WSW namelijk niet opgelost. De voortgaande groei van het beroep dat op de WSW wordt gedaan en de daarmee samenhangende problematiek van de snel groeiende wachtlijsten vormen ook voor mijn fractie een punt van grote zorg. Daarom ben ik blij met de brief van de staatssecretaris, waarin hij een fundamentele herbezinning heeft aangekondigd op de WSW. Zaken als zorgvuldigheid en het vinden van draagvlak zijn daarbij van belang, maar er moet ook tempo worden gemaakt.

Ik kom nog even terug op het interruptiedebatje met mevrouw Spies. Zou bij die fundamentele herbezinning kunnen worden bekeken of het mogelijk is een afgegeven indicatie en de zwaarte ervan, die op de schaal van gemakkelijk en moeilijk plaatsen tot een bepaalde positie leiden, een zekere rangorde met zich te laten brengen als het gaat om de plaatsbaarheid van de geïndiceerde op een beschikbare, begeleide werkplek? Daarmee kun je proberen een blijvend bestand op de wachtlijsten te voorkomen. Misschien kan de staatssecretaris deze suggestie meenemen, want uiteindelijk krijgen wij daar toch mee van doen.

Er is al iets gezegd over de externe commissie. Ik ben nooit tegen een analyse van die commissie, als die maar spoedig komt en goed gefundeerd is. Ik neem daar te zijner tijd graag kennis van, maar nog liever van het daarbij gevoegde regeringsstandpunt.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De **voorzitter**: Hiermee zijn wij aan het eind gekomen van de eerste termijn van de Kamer. Ik heb van de staatssecretaris begrepen dat hij ongeveer 20 minuten nodig heeft ter voorbereiding van zijn antwoord.

Ik doe de Kamer een ordevoorstel. Ik stel voor, in die 20 minuten het spoeddebat over de taxitarieven te laten plaatsvinden, tot uiterlijk 22.00 uur. Overigens was gepland dat het debat daarover zou beginnen om 21.30 uur. Daarna antwoordt de staatssecretaris in eerste termijn. De tweede termijn over de WSW plannen wij verderop in de week en die maken wij dan ook af. Ik zie namelijk geen kans, mede met het oog op de voorbereidingstijd, om de tweede termijn over de WSW vanavond al af te ronden. U weet waarom het spoeddebat taxitarieven vanavond moet plaatsvinden. Ik heb vanmiddag toegezegd dat wij morgenmiddag na de lunchpauze over in dat debat ingediende moties zullen stemmen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter. Dan ga ik ervan uit dat 23.00 uur wel 23.00 uur is.

De **voorzitter**: Dat is juist. Dan valt de hamer. Dat spreek ik met de staatssecretaris af. Ik ga er daarbij van uit dat het spoeddebat over de taxitarieven om 22.00 uur is afgerond.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het **debat** over **taxitarieven**.

De **voorzitter**: Wij zouden nu beginnen met het debat over de taxitarieven. Bij de Kamer is echter zonet een brief van de staatssecretaris binnengekomen over de invoering van transparante tarieven voor de straattaxi. Ik heb van de staatssecretaris begrepen dat de brief om technische redenen pas heel kort geleden is binnengekomen. Dat laat ik even buiten beschouwing. Gelet op die korte tijd kan de Kamer er nu niet over discussiëren.

De Kamer heeft de volgende procedure afgesproken. De staatssecretaris zal de brief kort toelichten. Vanavond zal verder geen discussie plaatsvinden. De heer Roemer zal straks een voorstel doen over de verdere procedure.

□

Staatssecretaris **Huizinga-Heringa**: Voorzitter. Allereerst bied ik mijn excuses aan. Ik was in de veronderstelling dat de brief hier al meer dan een uur zou zijn. Onderweg in de auto begrepen wij dat door technische problemen de brief niet was aangekomen. Hij is op heel korte termijn voor de geplande aanvang van het debat in de Kamer aangekomen.

De brief spreekt wel voor zichzelf. Ik heb in elk geval getracht hem zo duidelijk mogelijk te maken, met argumenten omkleed. Net zoals de Kamer heb ook ik pas geleden gehoord over de problemen met het aanpassen van de taximeters. Sommige taximeters blijken niet goed te zijn aangepast. Zij zijn niet zodanig aangepast dat zij voldoen aan de wettelijke regeling. In dit geval zou dat kunnen leiden tot nadeel voor de consumenten. Sommige taximeters geven een te hoge ritprijs aan. De tarievenstructuur waarmee de Kamer het vorig jaar unaniem heeft ingestemd was erop gericht, de situatie juist voor de consument helderder te maken. Ik wil niet dat de consument nu geconfronteerd wordt met een te hoge ritprijs.

Als ik het probleem niet generiek aanpak maar incidenteel, is er de kans dat sommige taxi's heel lang rond blijven rijden terwijl zij een te hoge ritprijs rekenen. Daarom heb ik in overleg met de fabrikanten besloten hun de gelegenheid te geven alle taximeters waarbij dat nodig is aan te passen. Dat kan op een termijn van drie maanden. Mij is verzekerd dat alles op 1 februari in orde is, in overeenstemming met de wettelijke regeling. Daarna zal ik gaan handhaven.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Roemer.

De heer **Roemer** (SP): Voorzitter. Het is opmerkelijk dat ik zonder debat de motie die ik had willen indienen, al ongeveer heb binnengehaald, maar dat ter zijde.

Het voortraject, de brief en de consequenties daarvan geven wel degelijk aanleiding voor de Kamer om nog heel uitvoerig met de staatssecretaris te spreken. Het spoedeisende karakter is er af. Ik zal morgen tijdens de procedurevergadering voorstellen, een debat met de staatssecretaris op korte termijn te organiseren. Ik neem aan dat de commissie daarmee morgen zal instemmen.

De **voorzitter**: Het onderwerp komt morgen dus terug in de procedurevergadering van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat. Dan zal besloten worden over een

Huizinga-Heringa

verdere procedure voor de brief en het onderwerp dat daarmee samenhangt.

De vergadering wordt van 21.45 uur tot 22.00 uur geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet sociale werkvoorziening in verband met een betere realisering van de met die wet beoogde doelen (30673).**

De algemene beraadslaging wordt hervat.

Staatssecretaris **Aboutaleb**: Voorzitter. Ik dank de Kamer voor de uitvoerige, zeer gemotiveerde en grondige inbreng bij dit debat over een wezenlijk onderwerp waar heel veel mensen in Nederland naar uitkijken. Ik zal hierop reageren, maar niet voordat ook ik de heer Lempens heb gefeliciteerd met zijn eerste speech in de plenaire vergadering.

Waarom deze wetswijziging? Er wordt al jarenlang gesproken over de noodzaak van veranderingen in de WSW. In adviezen zeggen onder andere de Algemene Rekenkamer en de Raad voor Werk en Inkomen al geruime hetzelfde. Er moet sprake zijn van onafhankelijke indicatiestelling, meer sturing door gemeenten, men moet WSW'ers meer centraal stellen en als het kan moet men hen bij een reguliere werkgever aan de slag zien te krijgen. Met deze wetswijziging worden de oorzaken aangepakt van het niet realiseren van het doel van de wet, namelijk het realiseren van WSW-plaatsen die passen bij de mogelijkheden en capaciteiten van WSW'ers. Zoals de Rekenkamer en de RWI al hebben opgemerkt, gaat het hierbij om beperkte sturing door gemeenten, beperkte zeggenschap van de WSW'er zelf en beperkte bereidheid van werkgevers om WSW'ers in dienst te nemen.

De heer Nicolai vroeg waarom de regering voorstelt, deze wijziging per 1 januari aanstaande door te voeren. De wijziging is niet groots en ook niet ingrijpend, het is een wijziging om acute problemen aan te pakken; het is geen fundamenteel andere koers, zoals ik in een brief heb aangegeven. Het gaat om ingrepen die de uitvoerende instanties zelf noodzakelijk vinden en die niet kunnen wachten op de uitkomsten van de fundamentele herbezinning. Ze zijn er ook klaar voor, zoals ze in een aantal brieven aan de Kamer en aan mij aangeven, onder andere doordat de wetswijziging een jaar is uitgesteld en doordat de invoering al sinds 2006 wordt voorbereid. De WSW wordt met deze wijziging ook niet per 1 januari meteen op z'n kop gezet. Integendeel, de gemeenten krijgen tot 1 juli 2008 de tijd om twee verplichte verordeningen over het persoonsgebonden budget, begeleid werken en cliëntenparticipatie vast te stellen. Ook stimuleert de wetswijziging gemeenten om samen met de uitvoerders een visie op de WSW te ontwikkelen en deze in praktijk te brengen. Veel gemeenten zijn hier vooruitlopend op de wetswijziging al mee gestart. Wat ons betreft kan en zal deze visie dan ook gewoon per 1 januari in praktijk kunnen worden gebracht.

Biedt de wetswijziging een oplossing voor de wachtlijsten? Zoals ik al aan de Kamer heb gemeld, biedt

deze wijziging hiervoor geen structurele oplossing. En anders dan mevrouw Van Gent suggereerde, is geld erin pompen geen oplossing voor de wachtlijsten als dit geen onderdeel is van een samenhangend pakket van maatregelen. Ik kom hierop nog terug. De omvang van de wachtlijsten en de verwachte groei ervan is dusdanig dat de oplossing niet zonder meer binnen de WSW gevonden kan worden, zodat de fundamentele herbezinning die zal moeten bieden. Daarbij zal niet alleen de WSW bekeken worden, maar ook de samenhang met andere regelingen voor arbeidsgehandicapten. Zo heeft bijvoorbeeld de groei van de Wajong-populatie ook gevolgen voor de vraag naar WSW-voorzieningen. En zo zien wij dat een strikte uitvoering van de WWB, waarvan wij allen een voorstander zijn, ook gevolgen heeft voor de WSW-populatie. Kortom, het hangt aan elkaar als een kaartenhuis en als je aan een kaartje trekt, ontstaan er ergens anders in het geheel problemen. Het is dus ook de moeite waard om in samenhang ernaar te kijken en daarom is alleen geld erbij pompen niet de oplossing.

Begin 2008 wordt een externe commissie ingesteld met onafhankelijke deskundigen die voor zomer 2008 met een gedragen probleemanalyse moet komen. Op basis hiervan kunnen de contouren voor de toekomst worden geschetst. Dit proces vergt een aantal jaren. De komende maanden zal overleg worden gevoerd met de VNG, Cedris, sociale partners (werkgevers en werknemers tezamen) en gehandicaptenorganisaties over de samenstelling van en de opdrachtverlening aan de commissie. Uiteraard zal ook de Kamer tijdig worden geïnformeerd.

Dat de wetswijziging geen structurele oplossing biedt voor de wachtlijsten, betekent overigens niet dat hier niets aan wordt gedaan. Verschillende maatregelen zijn getroffen om het leed op de wachtlijsten enigszins te verzachten. Om te beginnen is in 2007 in totaal 50 mln. voortkomend uit amendementen van Irrgang en van Verburg en Bussemaker uitgekeerd voor het aanpakken van de wachtlijsten. Met de wetswijziging wordt geregeld dat re-integratiemiddelen mogen worden ingezet om WSW'ers op de wachtlijst alvast te activeren. In mijn brief aan de Kamer heb ik voorgesteld om dit al dit jaar mogelijk te maken.

Daarnaast moeten gemeenten bij invoering van de wetswijziging direct zorgen voor het opschonen van de wachtlijsten. Dit gaat in vanaf 1 januari 2008. Alleen WSW'ers die daadwerkelijk beschikbaar zijn voor WSW-arbeid mogen op de lijst staan. De extra 25 mln. die dit kabinet inzet voor de WSW leidt tot 1000 meer WSW-plaatsen. Zoals de Kamer weet, wordt dit geld ook ingezet om de optredende herverdeeffecten in de nieuwe systematiek enigszins te verzachten. Om de gemeenten beter in staat te stellen invulling te geven aan de verantwoordelijkheid die zij hebben voor de WSW, wordt het budget aan individuele gemeenten toegekend. Gemeenten zelf zijn hier voorstander van. In de praktijk blijkt dat gemeenten die samenwerken in een werkvoorzieningschap, het feit dat zij nu het geld niet zelf krijgen als een belemmering ervaren om te kunnen sturen op een door hen gewenste uitvoering van de WSW. Kortom: wie betaalt bepaalt. Het is raar om wel over de uitvoering van de WSW te gaan, maar niet het geld te hebben om werkelijk het beleid naar eigen hand te kunnen zetten. Het geeft gemeenten daarnaast de mogelijkheid om een integrale visie op het re-integratie- en participatiebeleid voor hun inwoners te ontwikkelen.